

EU forenkler ESG-rapporteringskrav og fjerner sektorspecifikke krav til landbrug

Ledelse og Økonomi, SEGES Innovation P/S

Den 26/2 fremlagde EU et nyt forslag med en Omnibus-regulering, hvis formål blandt andet er at samle og forenkle kravene i EU-Taksonomien, CSRD og CSDDD samt forbud imod sektorspecifikke krav til landbruget. Dette notat giver en kort beskrivelse af den nye Omnibus-regulering samt forventede konsekvenser ved at fjerne sektorspecifikke krav til landbruget.

Indledning

Som led i EU's plan for grøn udvikling, har EU-Kommissionen fremlagt forskellige planer og forslag. Det er blandt andet sket gennem flere lovgivningsmæssige initiativer, herunder Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD), European Sustainability Reporting Standards (ESRS), EU-Taksonomien og Corporate Sustainability Due Diligence Directive (CSDDD).

Oprindeligt var de sektorspecifikke krav planlagt som en integreret del af ESRS (læs mere [her](#)) og havde til formål at adressere de mest relevante sektors individuelle bæredygtighedsforhold og udfordringer. I starten forventedes der op til 40 sektorspecifikke standarder, men senere hen er dette tal reduceret. I stedet blev der fokuseret på at udvikle færre sektorspecifikke standarder for sektorer med betydelig indvirkning på miljøet og samfundet, heriblandt landbrug, skovbrug, fiskeri, minedrift, olie og gas, kemikalier, byggeri, transport, banker og forsikring.

De sektorspecifikke standarder var tiltænkt en central rolle for at sikre meningsfuld og sammenlignelig ESG-rapportering på tværs af virksomheder inden for samme sektor. Desværre har udvikling og implementering været præget af udfordringer og forsinkelser.

Den seneste udvikling med EU's omnibus-forslag repræsenterer et markant skifte i tilgangen til bæredygtighedsrapportering, hvor de sektorspecifikke standarder foreslås fjernet.

Dette notat fokuserer på de sektorspecifikke krav til landbruget inden for CSRD og konsekvenserne af EU's nye Omnibus-forslag om at fjerne dem. Notatet indeholder en beskrivelse af indholdet og formålet med de sektorspecifikke standarder samt en gennemgang af tidligere udarbejdelsesprocesser og udskydelser. Desuden analyseres fordele og ulemper ved EU's Omnibus-forslag om at fjerne de sektorspecifikke standarder. Til sidst perspektiveres konsekvenserne for landbruget.

Sektorspecifikke standarder – beskrivelse og formål

Formålet med de sektorspecifikke standarder var et supplement til de tværsektorielle standarder i ESRS.

Hvor de tværsektorielle standarder i ESRS er en fælles rapporteringsramme for alle virksomheder uanset branche, skulle de sektorspecifikke standarder håndtere bestemte sektors unikke bæredygtighedsudfordringer og -muligheder.

Overordnet er der 4 formål med de sektorspecifikke standarder.

1. **Måleret rapportering:** De sektorspecifikke standarder skal sikre rapportering af relevant information for de enkelte sektorer, som ikke dækkes tilstrækkeligt af de tværsektorielle standarder.
2. **Sammenlignelighed:** De sektorspecifikke standarder skal sikre rammerne for sammenlignelig rapportering mellem virksomheder inden for samme sektor. Det skal gøre det lettere for investorer og andre interessenter at vurdere virksomheders relative præstationer.
3. **Væsentlighedsbaseret tilgang:** De sektorspecifikke standarder skal sikre et væsentlighedsbaseret tiltag. Det sker ved at identificere og fokusere på de mest væsentligste bæredygtighedsaspekter for den pågældende sektor, baseret på både virksomhedens påvirkning på omverdenen og omverdenens påvirkning på virksomheden.
4. **Sektor-specifikke KPI'er:** De sektorspecifikke standarder skal definere relevante Key Performance Indicators (KPI'er), der afspejler den enkelte sektors særlige forhold og udfordringer.

Formålene illustreres i figur 1:

Figur 1: Formål med sektorspecifikke standarder

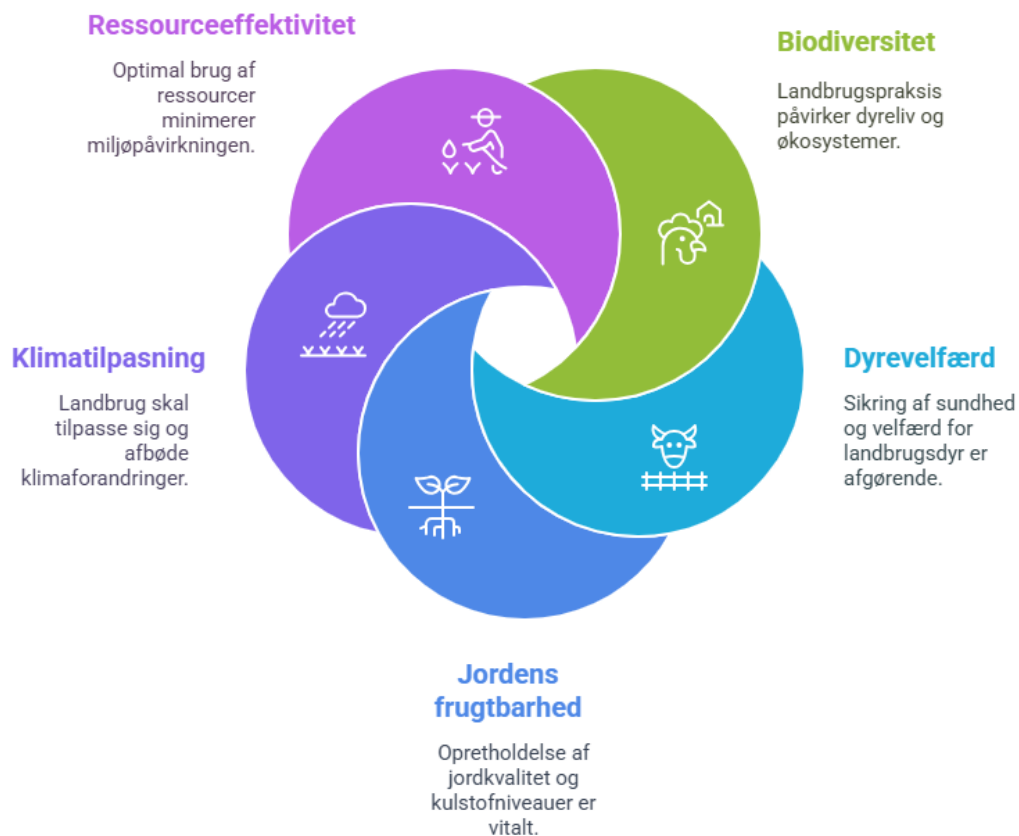

For landbrugssektoren ville de sektorspecifikke standarder sandsynligvis være et vigtigt værktøj til at definere landbrugets unikke bæredygtighedsaspekter. Eksempelvis i ikke prioriteret rækkefølge:

- **Biodiversitet:** Landbrugets arealanvendelse har omfattende indvirkning på biodiversiteten.
- **Dyrevelfærd og -sundhed:** For animalsk produktion er dyrevelfærd et centralt bæredygtighedsaspekt.
- **Jordens frugtbarhed og kulstofbinding:** Landbrug påvirker og påvirkes af jordkvalitet, kulstofindhold og biodiversitet i jorden.
- **Klimatilpasning:** Landbruget er særligt udsat for klimaforandringer og skal samtidig bidrage til reduktion af drivhusgasemissioner.
- **Ressourceeffektivitet:** Brug af vand, gødning, pesticider og energi har direkte miljøpåvirkninger.

Figur 2 viser et udsnit af landbrugsspecifikke områder, som de sektorspecifikke standarder kunne afdekke.

Figur 2: Potentielle landbrugsspecifikke emner

De sektorspecifikke standarder skulle udarbejdes af European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG), som også stod bag udarbejdelsen af ESRS. Dette skulle ske i samarbejde med eksperter fra relevante sektorer, og herefter skulle standarderne godkendes af EU Kommissionen. Dette skulle sikre både teknisk kvalitet og praktisk anvendelighed af standarderne.

Sektorspecifikke standarder – udarbejdelse og udskydelse

Udarbejdelsen af de sektorspecifikke standarder har været præget af betydelige forsinkelser. Oprindeligt var planen, at EFRAG skulle fremlægge de første sektorspecifikke standarder kort tid efter vedtagelsen af ESRS i juli 2023. Denne tidsplan har dog vist sig at være urealistisk af flere årsager.

Ressourcebegrænsninger: EFRAG har haft begrænsede ressourcer til at udvikle standarderne inden for den oprindelige tidsramme.

Teknisk kompleksitet: Udviklingen af meningsfulde sektorspecifikke indikatorer har vist sig mere teknisk udfordrende end forventet, særligt for sektorer med komplekse produktionsformer og værdikæder

Interessentfeedback: Omfattende feedback fra virksomheder, brancheorganisationer og andre interessenter har krævet væsentlige revisioner af de foreslåede standarder.

International harmonisering: Bestræbelser på at afstemme EU's standarder med internationale initiativer, særligt ISSB (International Sustainability Standards Board), har kompliceret processen.

Politisk modstand: Tiltagende politisk modstand mod regulatorisk byrde har ført til genovervejelse af ambitionsniveauet for bæredygtighedsrapportering.

Derfor har sektorstandarderne for landbruget været udskudt i to omgange. Først frem til juni 2024 og dernæst til juni 2026.

For landbrugssektoren har udskydelsen betydet fortsat usikkerhed om, hvilke specifikke rapporteringskrav, der vil gælde for sektoren. Det skyldes blandt andet, at der ikke har været konsensus om, hvilke ESG-oplysninger landbrugsvirksomhedernes interessenter kræver. Dette har gjort det vanskeligt for landbrugsvirksomheder at forberede sig på den kommende rapportering og at foretage strategiske investeringer i bæredygtighedsinitiativer.

EU's nye Omnibus-forslag – dødsstødet for sektorspecifikke standarder

Den 26. februar 2025 fremlagde EU et nyt forslag til en Omnibus-regulering med det primære formål at reducere administrative byrder for virksomheder og forenkle den regulatoriske ramme. Det sker ved at samle og forenkle eksisterende krav, der findes i EU-Taksonomien, CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive) og CSDDD (Corporate Sustainable Due Diligence Directive).

En af hovedelementerne i forslaget er fjernelse af de sektorspecifikke standarder. I stedet skal virksomhederne fortsætte med at rapportere indenfor de eksisterende tværsektorielle ESRS-standarder.

Konsekvenser for landbrugssektoren

For landbrugssektoren repræsenterer omnibus-forslaget en fundamental ændring i de forventede rapporteringskrav. Hvor sektoren tidligere kunne forvente skræddersyede standarder, der adresserede landbrugets særlige forhold, skal landbrugsvirksomheder nu navigere inden for de mere generelle tværsektorielle rammer.

Omnibus-forslaget og fjernelsen af de sektorspecifikke standarder kan medføre flere potentielle fordele for landbrugssektoren, men også nogle betydelige udfordringer og potentielle ulemper for landbrugssektoren:

Fordele	Ulemper
Reduceret administrativ byrde: Især små og mellemstore landbrugsvirksomheder vil formentligt opleve en mindre omfattende rapporteringsbyrde uden sektorspecifikke krav. Dette frigør ressourcer, som kan investeres i konkrete bæredygtighedsforbedringer.	Manglende vejledning om sektorspecifikke problemstillinger: Landbrugsvirksomheder mister vejledning til håndtering og rapportering af sektorens særlige bæredygtighedsudfordringer, som de sektorspecifikke standarder skulle have givet.
Hurtigere implementering: Med en mere simpel rapporteringsramme kan landbrugsvirksomheder hurtigere tilpasse deres systemer og processer til de nye krav. Det vil kunne fremme implementeringen af bæredygtighedsrapportering i sektoren.	Reduceret sammenlignelighed inden for sektoren: Uden sektorspecifikke KPI'er og oplysningskrav bliver det vanskeligere at sammenligne bæredygtighedspræstationer mellem forskellige landbrugsvirksomheder, hvilket reducerer værdien af rapporteringen for investorer og andre interessenter.
Fleksibilitet i rapportering: De generelle tværgående standarder under ESRS giver større fleksibilitet end bundne sektorspecifikke standarder. Dermed øges fokus i rapporteringen på den individuelle landbrugsvirksomheds bæredygtighed baseret på dens specifikke drift og forretningsmodel.	Tab af sektorspecifik relevans: De tværgående standarder under ESRS adresserer ikke tilstrækkeligt de unikke bæredygtighedsaspekter i landbruget, såsom jordens frugtbarhed, dyrevelfærd og biodiversitet på landbrugsjord. Dette kan føre til mindre relevant rapportering.
Harmonisering på tværs af værdikæden: Ensartede standarder for alle sektorer kan potentielt lette rapporteringen på tværs af landbrugets komplekse værdikæde fra primærproducenter til forarbejdningsindustrien.	Udfordringer med værdikædeanalyse: Landbrug har komplekse værdikæder, og uden sektorspecifikke vejledninger kan det blive vanskeligere at analysere og rapportere om bæredygtighedsrisici og -påvirkninger gennem værdikæden.
Bedre sammenlignelighed med andre sektorer: Fraværet af sektorspecifikke standarder kan gøre det lettere at sammenligne bæredygtighedspræstationer på tværs af forskellige sektorer, hvilket kan være gavnligt for diversificerede landbrugsvirksomheder eller koncerner med aktiviteter i flere sektorer.	Reduceret incitament til sektorspecifikke forbedringer: Uden målrettede rapporteringskrav kan incitamentet til at fokusere på sektorspecifikke bæredygtighedsforbedringer potentielt reduceres, da disse måske ikke fremhæves i rapporteringen.
Reduceret risiko for dobbeltrapportering: Ved at eliminere potentiel overlapning mellem tværsektorielle og sektorspecifikke krav reduceres risikoen for dobbeltrapportering, hvilket kan simplificere rapporteringsprocessen.	Manglende alignment med sektorspecifikke bæredygtighedsinitiativer: Mange landbrugsvirksomheder deltager allerede i sektorspecifikke bæredygtighedsinitiativer og certificeringer. Uden sektorspecifikke standarder kan der opstå misalignment mellem disse initiativer og den obligatoriske rapportering.
Øget fokus på væsentlighed: Uden detaljerede sektorspecifikke krav kan landbrugsvirksomheder potentielt fokusere mere på at identificere og rapportere om de bæredygtighedsaspekter, der er mest væsentlige for deres forretning og interessenter.	Vanskeligheder med at dokumentere sektorspecifikke fremskridt: Landbruget har unikke muligheder for positive bidrag, fx gennem kulstofbinding i jorden, men uden sektorspecifikke standarder kan disse bidrag være vanskelige at dokumentere og rapportere konsistent.

	Risiko for "greenwashing": Med mere generelle krav øges risikoen for, at rapporteringen bliver overfladisk eller selektiv, hvor virksomheder kan fremhæve positive aspekter og nedtone de mere problematiske områder, der er specifikke for landbrugssektoren.
--	---

Som tabellen viser, er der mange modsatrettede argumenter både for og imod fjernelse og bibeholdelse af sektorspecifikke standarder.

Perspektivering af fjernelse af sektorspecifikke standarder og afsluttende kommentarer

Formålet med de sektorspecifikke standarder var at adressere landbrugets særlige bæredygtighedsforhold og udfordringer. Sektorstandarderne skulle dermed gøre det lettere at indsamle relevante og dokumenterbare måle- og oplysningspunkter om bæredygtighed indenfor sektoren.

Fjernelse af de sektorspecifikke standarder vil alt andet lige medvirke til at reducere administrative byrder og accelerere implementeringen af bæredygtighedsrapportering i sektoren. Det åbner op for øget fleksibilitet, som kan give virksomheder mulighed for at fokusere på de mest væsentlige bæredygtighedsaspekter og minimere risikoen for, at EU sektorspecifikke standarder rammer skævt.

Risikoen er, at det kommer til at tage længere tid at nå frem til konsensus om landbrugets særlige bæredygtighedsforhold og udfordringer. Dermed kan sektoren miste værdifuld vejledning i rapportering af sektorspecifikke bæredygtighedsaspekter. Det kan reducere sammenligneligheden og relevansen af rapporteringen og vanskeliggøre benchmarking. Uden fastsatte sektorstandarder kan det også blive vanskeligere for landbrugsvirksomheder at dokumentere deres unikke bidrag og udfordringer relateret til bæredygtighed.

Under hensyn til disse ændringer, er det afgørende for landbrugssektoren med en proaktiv tilgang til bæredygtighedsrapportering med hovedvægt på dokumentering og implementering. Det vigtigste er, at der udarbejdes en rapporteringspraksis med fælles måle- og indregningsmetoder, således de store virksomheder omfattet af CSRD ved, hvad de kan efterspørge af ESG-data i landbrugssektoren. Derfor anbefales udvikling af frivillige sektorspecifikke KPI'er med tidlig implementering af de tværsektorielle standarder og en integreret tilgang til rapportering under de forskellige EU-initiativer.

Anbefalingerne skal ses i lyset af, at omnibus-forslaget fortsat er under forhandling. Den endelige form kan meget vel afvige fra det nuværende forslag. Det gør dog ikke, at kravene om bæredygtighed forsvinder. For at landbrugssektoren bevæger sig i den rigtige bæredygtighedsretning og ikke kommer til at rapportere unødigt, skal der fortsat være fokus på at opsamle relevant information til dokumentation af landbrugssektorens bæredygtighedstiltag.

Derfor er det vigtigt for landbrugssektoren at følge udviklingen tæt og engagere sig i dialogen om udformningen af den fremtidige rapporteringsramme. Herunder med fokus på bevarelse af forslaget i Omnibus, der indebærer, at store virksomheder omfattet af CSRD ikke må kræve flere oplysninger fra virksomheder, som ikke er berørt af CSRD, end hvad der er angivet i den frivillige rapporteringsstandard for små og mellemstore virksomheder (VSME).

Uanset den endelige form af Omnibus-reguleringen er bæredygtighedsrapportering kommet for at blive. Alt andet lige vil landbrugsvirksomheder, der proaktivt imødekommer disse krav, være bedre rustet til at navigere i det skiftende regulatoriske landskab og leve op til de stigende forventninger fra investorer, kunder og samfund.

For notatet

Kenneth Kjeldgaard

Chefkonsulent, cand.merc.

Ledelse & Økonomi, Innovation

SEGES Innovation P/S

kkj@seges.dk

SEGES Innovation P/S

Agro Food Park 15, 8200 Aarhus N

T: +45 8740 5000 - F: +45 8740 5010 - E: info@seges.dk

Ansvar: Informationerne på denne side er af generel karakter og søger ikke at løse individuelle eller konkrete rådgivningsbehov. SEGES Innovation P/S er således i intet tilfælde ansvarlig for tab, direkte såvel som indirekte, som brugere måtte lide ved at anvende notatets informationer.